

vanosti – to ještě umocňují. Je třeba podotknout, že kritická situace sovětské ekonomiky i nespokojenost většiny společnosti vyžaduje výrazné reformy socialistického systému. Nepropadejme však přílišnému optimismu. Už v 50. letech vzbuzoval obdobné naděje Nikita Sergejevič Chruščov, který se tzv. novým kurzem prosazujícím zlepšení vztahů mezi Východem a Západem poměrně výrazně zasloužil o jisté „oteplení“ studené války. V roce 1964 ho však vystřídal Leonid Iljič Brežněv, jehož působení v čele SSSR máme stále ještě v živé paměti. A to nejen v souvislosti s tzv. Brežněvovou doktrínou, roztržkou s Čínou a vpádem SSSR do Afghánistánu.

Perestrojka

„Myšlenky socialismu jsou vývoje schopné. (...) Perestrojka je revoluce. Rozhodující zrychlení sociálně-ekonomického a kulturního vývoje sovětské společnosti, které navodí radikální změny na cestě ke kvalitativně novému státu, to je bezpochyby revoluční úkol. (...) Perestrojka znamená také rezolutní a radikální omezení překážek bránících sociálnímu a ekonomickému vývoji, bývalých metod řízení ekonomiky a dogmatického stereotypu v duchovním životě.“

Michail Sergejevič Gorbačov:
Přestavba a nové myšlení

Vesmír dobyt

Úspěšný let sovětského kosmonauta Jurije Alexejeviče Gagarina do vesmíru, který se uskutečnil dne 12. 4. 1961, otevřel lidstvu zcela nové dimenze.

Jurij Alexejevič Gagarin

Ještě před sto lety se v pohledu na hvězdnou oblohu odráželo pouze tušení neprobádaných dalek a dalších možných světů. Díky vědě však lidé překonali

i tuto bariéru. Dnes už nemusíme pouze snít, naše představy dostávají konkrétní podobu. V příštím století se třeba dočkáme i toho, že budeme běžně létat do vesmíru na dovolenou či dokonce žít na jiné planetě. Nenechme si však tohle velké vítězství pokazit ješitnými spory politiků plně zaujatých studenou válkou, kteří v této události nevidí pokrok lidstva, ale triumf nepřátelského Sovětského svazu.

Beatles zachvátili Británii

Koncertní turné liverpoolské skupiny Beatles nelze nazvat jinak než hvězdným. Vyprodané sály na koncerty propagující jejich novou desku Love Me Do a bouřlivé ovace návštěvníků to jednoznačně potvr-

zují. Fanynky při vystoupeních svým křikem a dalšími emotivními projevy téměř přehlušují hudbu. Čtyři mladí „brouci“ si rychlostí blesku získávají srdce mladé generace po celém světě.

Beatles

Mnichovská olympiáda ve znamení tragédie

Teroristický útok arabských násilníků na izraelské olympijské mužstvo dne 5. 9. 1972 otřásl světovou veřejností. Teroristé ze skupiny Černé září přepadli ubytovnu izraelských sportovců, dva muže zabili a devět zajali. Při zásahu policistů teroristé zavraždili všechny izraelské rukojmí, následně bylo pět únosců zastřeleno. Otázkou je, zda bude olympiáda – symbol mezinárodní spolupráce a touhy po míru – dále pokračovat. Mnichovské krveprolití je vedle akcí Irské republikánské armády (IRA) či baskické separatistické organizace ETA dalším případem násilného řešení politických problémů, kdy bylo ohroženo civilní obyvatelstvo.

Galerie zcela jinak

Postmoderní umění zasahuje i architekturu. Nová státní galerie, která byla otevřena v roce 1984 ve Stuttgartu, to už na první pohled dosvědčuje. Skotský architekt James Stirling využívá v duchu postmodernismu směs různých stavebních prvků a spojuje je neobvyklým způsobem. Centrální nezastřešená rotunda je obklopena mnoha členitými a dynamizujícími částmi – rampami, schodišti či průchody. Stirling se tak jako další postmodernisté staví proti tradičnímu důrazu moderny na funkčnost a materiálovou čistotu.

Státní galerie ve Stuttgartu

Mor moderního věku?

Alarmující počty jedinců nakažených virem HIV nastolují nově otázku hranic svobody sexuálních vztahů. Zvláště pak když na tuto zákeřnou smrtelnou nemoc

zatím neexistuje lék. Měli bychom změnit své sexuální chování? Na tuto otázku není jednoduchá odpověď. Časté střídání sexuálních partnerů díky vynálezu „pilulky“ a dozvukům volné lásky květinových dětí dnes není považováno za velký přečin proti „dobrým mravům“, někdy spíše naopak. Rozhodně však nemůžeme zavírat oči před hrozbou AIDS, která se může stát osudnou pro každého z nás, nejen pro homosexuály a narkomany, jak se někdy téměř alibisticky tvrdí.

Televize se stává nejčastější každodenní zábavou

Ty tam jsou doby, kdy se lidé po večerech scházeli a vyprávěli si různé příběhy. Masové rozšíření televizních přijímačů změnilo každodenní zvyky snad téměř každé rodiny. Obrazovka přinášející do klidu domovů zprávy, filmy či seriály narušila potřebu vzájemné komunikace a nahradila ji stěží uvěřitelnými životy televizních postav. Největší oblíbené se těší zejména seriály a času vysílání nového dílu lidé často podržují i svůj denní program. Vášniví diváci se tak vystavují izolaci a osamělosti utajené v domnělém spoluprožívání vzrušivých televizních příhod. Chceme však opravdu žít v konzumním, odlidštěném a iluzorním světě za asistence televize, nebo autenticky a naplno?

Druhé pohlaví

Francouzská existencialistická filozofka Simone de Beauvoirová názvem své poslední knihy upozorňuje na druhořadé postavení žen ve společnosti. Ohromný zájem veřejnosti napovídá, že se de Beauvoirová trefila do černého, a vše zatím nasvědčuje tomu, že Druhé pohlaví se stane kultovní knihou feminismu.

Body-art Yvese Kleina

Kleinovo poznávací znamení – zvláštní jasná modrá barva vytvořená z mořské houby – je i na sérii jeho nových obrazů. Nahé ženy otiskují podle Kleinových instrukcí svá těla potřená modrou barvou na velké archy papíru a vytváří nezaměnitelné antropomorfní výjevy. Součástí kolekce jsou i fotografie z procesu tvorby těchto děl.

Politika Willyho Brandta

Prvním sociálnědemokratickým prezidentem Spolkové republiky Německo se stal Willy Brandt v roce 1979. Jeho koncept tzv. západní politiky spočíval v Brandtově přesvědčení, že postupné sbližování se zeměmi východního bloku je pro SRN a celou Evropu přínosné. Brandt plánuje na příští rok setkání s vrcholným představitelem NDR – Konradem Adenauerem. Berlínská zeď nakonec padla až v roce 1988.